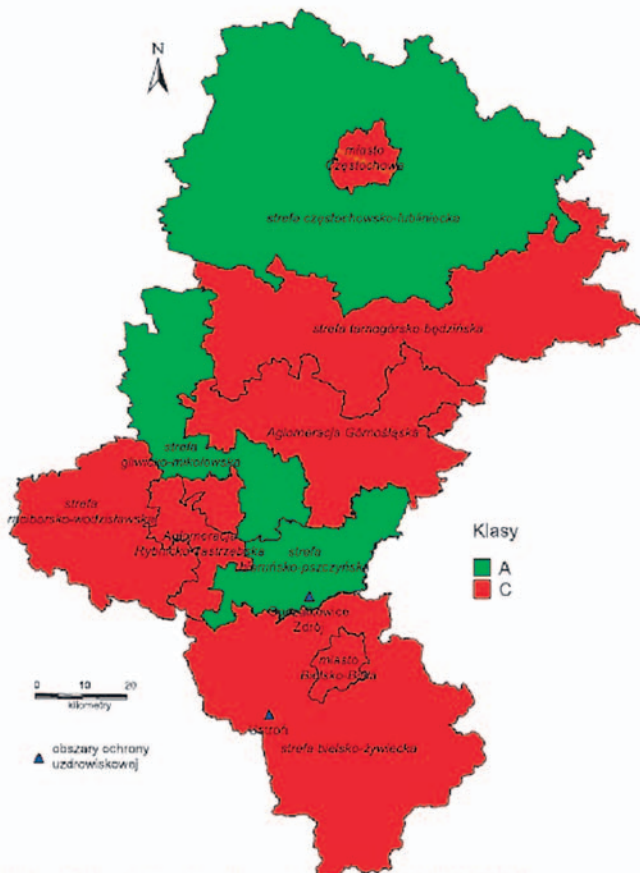

Czy skutecznie walczymy z niską emisją?

Dla potrzeb oceny jakości powietrza w województwie śląskim wydzielono 2 aglomeracje: Górnośląską i Rybnicko-Jastrzębską oraz 8 stref, w tym strefę bieruńsko-pszczyńską obejmującą powiaty: bieruńsko-lędziński i pszczyński. Oceny jakości powietrza, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin, w poszczególnych strefach dokonywane są przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska corocznie. Poniżej przedstawiono wyniki oceny przeprowadzonej w 2008 r.

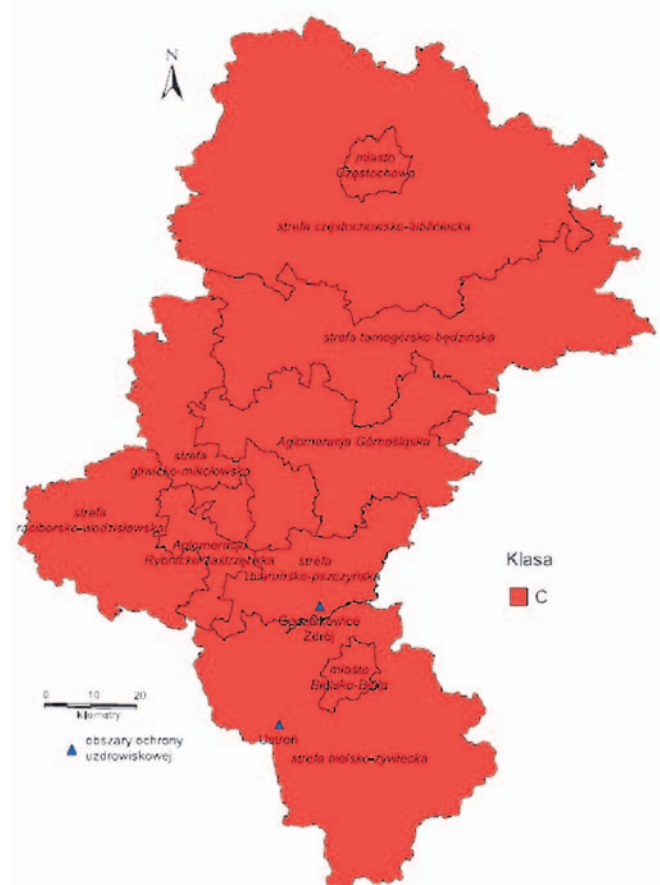
Klasyfikacja stref pyłu zawieszonego PM10, 2008 r.
- kryterium ochrony zdrowia.

I tak:

- ze względu na ochronę zdrowia ludzi ocenie poddane zostały takie substancje zanieczyszczeń jak: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, tlenek węgla, arsen, kadm, nikiel. pył zawieszony PM10, benzo (a) piren oraz ozon.

W wyniku analizy w 10 strefach (obszar całego województwa) podlegających ocenie stwierdzono klasę A (normy dopuszczalne nie przekroczone) dla zanieczyszczeń takich jak: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, tlenek węgla, arsen, kadm, nikiel oraz w 3 strefach dla pyłu zawieszonego PM10 (m. in. strefa bieruńsko-pszczyńska), natomiast do klasy C (normy dopu-

szczalne przekroczone) zostało zakwalifikowanych: – 7 stref ze względu na przekroczenia standardów dla pyłu zawieszonego PM10, – 10 stref (obszar całego województwa) z uwagi na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)piranu (w tym strefa bieruńsko-pszczyńska), – strefa śląska, w której przekroczone zostały poziomy docelowy dla ozonu (w tym strefa bieruńsko-pszczyńska).

Klasyfikacja stref benzo(a)pirenu, 2008 r.
-kryterium ochrona zdrowia

szczalne przekroczone) zostało zakwalifikowanych:

- 7 stref ze względu na przekroczenia standardów dla pyłu zawieszonego PM10,

- 10 stref (obszar całego województwa) z uwagi na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)piranu (w tym strefa bieruńsko-pszczyńska),
- strefa śląska, w której przekroczone zostały poziomy docelowy dla ozonu (w tym strefa bieruńsko-pszczyńska).

- ze względu na ochronę roślin nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu i dwutlenku

siarki (klasa A), a jedynie przekroczenia poziomu docelowego i poziomu celu długoterminowego dla ozonu (klasa C).

„Poziom docelowy – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; poziom ten określa się w celu zapobiegania lub ograniczenia szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość”.

Ocena ta pozwala stwierdzić, iż strefa bieruńsko-

Kolumna dofinansowana przez

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

pszczyńska ze względu na poziom docelowy benzo (a) pirenu należy do strefy C (przekroczenie poziomu docelowego).

Benzo (a) piren jest składową pyłu emitowanego do powietrza ze źródeł zarówno antropogenicznych jak i naturalnych. Źródła antropogeniczne benzo (a) pirenu to przede wszystkim:

– produkty niepełnego spalania paliw kopalnych (węgiel, ropa naftowa) i drewna, używane do ogrzewania domów zwłaszcza w źle regulowanych,

niem, zachodzącym w relatywnie niskiej temperaturze (co sprzyja również zwiększonemu powstawaniu WWA –Wielopierścieniowych Węglowodórów Aromatycznych, których przedstawicielem jest omawiany benzo (a) piren).

W domowych piecach spalane jest paliwo o niskiej wartości energetycznej oraz bardzo często odpady (w tym również niebezpieczne), które powinny być skierowane do odzysku bądź utylizacji w instalacjach do tego przystosowanych.

inne WWA substancja ta jest ponadto rakotwórcza, mutagenna, działająca na rozrodczość i niebezpieczna dla środowiska. Może powodować dziedziczne wady genetyczne. Może upośledzać płodność. Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki. Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Mając na uwadze powyższe zagrożenia, oraz wyniki oceny w których na terenie całego województwa śląskiego stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu tj. 1 ng/ m³, który to poziom winien zostać osiągnięty do 2013 roku, jak również przepisy Prawa ochrony środowiska, w najbliższym czasie marszałek województwa określi w drodze uchwały Program ochrony powietrza, mający na celu osiągnięcie poziomów docelowych substancji w powietrzu. Program ten w szczególności będzie zawierał informacje o źródłach, które przyczyniły się do wystąpienia przekroczeń standardów jakości powietrza, a także będzie zawierał szczegółowy opis niezbędnych do podjęcia działań mających na celu osiągnięcie poziomów docelowych przedmiotowych substancji.

We wszystkich gminach naszego powiatu wdrażane są programy zmierzające do ograniczania niskiej emisji. Finansuje je m. in. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W 2010 r. ze środków WFO-ŚiGW pierwszeństwo w dofinansowaniu mają zadania wspierane środkami Unii Europejskiej lub innymi środkami zagranicznymi oraz zadania zapisane odpowiednio w krajowych i wojewódzkich programach i planach, w szczególności z zakresu ochrony powietrza:

● inwestycje ochronne w strefach, dla których został określony program ochrony powietrza,

● inwestycje ochronne na terenach, na których występują okresowe przekroczenia stężenia zanieczyszczeń, ze szczególnym uwzględnieniem niskiej emisji,

● przedsięwzięcia ochronne o charakterze ponadregionalnym,

● przedsięwzięcia ochronne związane z poważnymi awariami.

Wszelkie informacje dotyczące pozyskiwania środków z WFOŚiGW można znaleźć na stronie internetowej www.wfosigw.katowice.pl.

■ ZOFIA PIĘTAS

Miejsce próby benzo(a)piren

stężenie w ng/m³

W okolicy pieców domowych opalanych węglem	800 - 23 100
Fabryki elektrod	170 - 4 880
Odlewnia żeliwa	2 - 60
W pobliżu elektrowni węglowych	30 - 930
Kuchnie - smażalnie (olej roślinny)	5 700 - 10 000
Huta żelaza i stali	840 - 3 200

starszych piecach węglowych oraz ze środków transportu, przy czym wielkość emisji zależy od jakości paliwa,

– lotne pyły i popioły – produkty spalania paliw i utylizacji odpadów,

– koksownie, rafinerie, huty żelaza, aluminium i miedzi,

– produkcja smoły, krezozotu i węgla drzewnego,

– w mniejszym stopniu obróbka kulinarna (grillowanie, smażenie, pieczenie).

Jeszcze do niedawna powietrze w śląskich miastach zanieczyszczały głównie zakłady przemysłowe. Obecnie na podstawie wielu danych stwierdza się, iż udział szkodliwych substancji emitowanych przez fabryczne kominy jest niewielki, w stosunku do łącznej ilości emitowanych zanieczyszczeń do powietrza, i systematycznie maleje. Dziś trują nas przede wszystkim samochody i paleniska domowych pieców. Pył pochodzący z niskiej emisji jest często bardziej toksyczny niż pył emitowany ze źródeł przemysłowych; wynika to z faktu, że niska emisja jest zwykle związana z niepełnym spala-

W poniższej tabeli zebrano informacje o stężeniu benzo (a) pirenu w szczególnie zagrożonych miejscach. Warto zwrócić uwagę na wysokie stężenia benzo (a) pirenu w mieszkaniach przy wadliwie działających piecach (dane z publikacji „Public Health Goal for Benzo(a)Pyrene in Drinking Water”, 1997 r.).

Specyfika województwa śląskiego sprawia, że za zły stan jakości powietrza (szczególnie w przypadku pyłu PM10 i benzo (a) pirenu) odpowiedzialna jest głównie niska emisja czyli zanieczyszczenia pochodzące z indywidualnych systemów grzewczych.

Jak dużym problemem jest niska emisja świadczy fakt, iż stężenie benzo (a) pirenu w okresach grzewczych wzrasta kilkadziesiąt razy w stosunku do stężenia tej substancji w okresie letnim.

Jak wcześniej wspomniano benzo (a) piren jest substancją toksyczną wykazującą małą toksyczność ostrą, zaś dużą toksyczność przewlekłą co związane jest z jego zdolnością kumulacji w organizmie. Jak

USUWAMY AZBEST

Wskutek zmiany przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska z dniem 1 stycznia 2010 roku zostały zlikwidowane

Powiatowe Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
W związku z tym

ZARZĄD POWIATU BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKIEGO

uprzejmie informuje, iż decyzja dotycząca ogłoszenia ewentualnego naboru wniosków w 2010 roku o dofinansowanie z budżetu powiatu prac związanych z usuwaniem azbestu z nieruchomości będących własnością osób fizycznych oraz wspólnot mieszkaniowych, nastąpi do 30 kwietnia 2010 roku.

Starosta Bieruńsko-Lędziński

Podstawa prawna:

Art. 16 ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy — Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 215, poz. 1664)